

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 60 0 Пс 020235 16 Рев
Бања Лука, 01.06.2017. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Тање Бундало и Сенада Тица, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља Р. н. С. а.д. С. у стечају, кога заступа пуномоћник М.Д., адвокат из Д.Д., О., против туженог ЕФТ-Р. и Т. С. д.о.о. С., кога заступа пуномоћник С.Ђ., адвокат из Д., Улица ..., ради побијања правних радњи стечајног дужника, вриједност спора 44.111.384,00 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Вишег привредног суда у Бањој Луци број 60 0 Пс 020235 15 Пж од 14.12.2015. године, на сједници одржаној дана 01.06.2017. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Окружног привредног суда у Добоју број: 60 0 Пс 020235 14 Пс од 14.04.2015. године, одбијен је тужбени захтјев тужитеља да се утврди да је упис промјене корисника у катастарском оперативном извршен на основу рјешења Основног суда у Добоју број: 085-0-РЕГ-07-000 553 од 18.01.2008. године, извршен без накнаде, на парцелама које су уписане у:

Посједовни лист број: 48 к.о. С., означеним као к.ч број: 420, 421, 422, 424, 438, 439, 440 и 469. укупне површине 8.925 м²,

Посједовни лист број: 826 к.о. Д., означеним као к.ч број: 826 укупне површине 10.882 м².

Посједовни лист број: 26 к.о. О.Д., означеним као к.ч број: 357, 399, 400, 401, 402, 431, 432, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 482, 483, 485, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 506, 507, 540, 541, 590, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 620, 622, 623, 626, 645, 647, 648, 661, 700, 1542, 1544 и 1545, укупне површине 441.875 м²,

Посједовни лист број: 40 к.о. Р., означеним као к.ч број: 391, 392, 393, 394, 395, 396, 398, 399, 400, 401, 412, 639, 640, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 669, 676, 677, 708, 778, 779, 792, 793, 794, 795, 796, 802, 831, 833, 834, 835, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 884, 885, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 910, 911, 912, 913, 914, 915 (погрешно означено 015), 916, 917, 918, 919, 920, 921, 925, 1175, 1179, 1181, 1183, 1201, 1208, 1210, 1211, 1214, 1215, 1227, 1232, 1233, 1442, 1481, 1482, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1531, 1534, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541,

1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1645, 1648, 1649, 1650, 1652, 1673, 1796, 1798, 1836 и 1837. укупне површине 2.209.849 м², не производи правно дејство према стечајној маси, те да се тужени обавезе да врати у стечајну масу тужитеља означене непокретности, као и да се обавезе да намири све имовинске користи стечене на основу побијане радње у висини од 44.111.384,00 КМ нето добити туженог, увећано за законску затезну камату, рачунајући од 18.01.2008. године, као дана доношења рјешења Основног суда у Добоју број: 085-0-Рег-07-000 553, па до исплате, као и захтјев за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 462.602,00 КМ.

Истовремено, Окружни привредни суд у Добоју се огласио ненадлежним за поступање у дијелу тужбе и захтјева којим је тражено да се наложи Републичкој управи за ... Б., Подручна јединица Д. да изврши упис промјене посједника на предметним некретнинама тако што ће брисати туженог као посједника, а уписати тужитеља као посједника на предметним парцелама у катастарском оператату, те је тужба тужитеља у овом дијелу одбачена. Тужитељ је обавезан да туженом надокнади трошкове поступка у износу од 12.785,00 КМ.

Другостепеном пресудом Вишег привредног суда у Бањој Луци број 60 0 Пс 020235 15 Пж од 14.12.2015. године жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Изјављеном ревизијом другостепену пресуду побија тужитељ, због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, са приједлогом да се побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Предмет спора у овој парници је захтјев тужитеља: да се утврди да упис промјене корисника у катастарском оператату извршен на основу рјешења Основног суда у Добоју број: 085-0-Рег-07-000 553 од 18.01.2008. године, на парцелама ближе означеним у изреци првостепене пресуде, не производи правно дејство према стечајној маси тужитеља; да се тужени обавезе да тужитељу врати у стечајну масу те некретнине; да се тужени обавезе да намири све имовинске користи стечене на основу побијане радње у висини од 44.111.384,00 КМ нето добити туженог, са законском затезном каматом рачунајући од 18.01.2008. године па до исплате; да се наложи Републичкој управи за ... Б., Подручна јединица Д. да изврши упис промјене посједника на предметним катастарским честицама тако што ће као посједника брисати туженог и уписати тужитеља.

Одлучујући о захтјеву тужитеља, након проведеног доказног поступка, првостепени суд је утврдио: да је над тужитељем стечајни поступак отворен дана 28.05.2012. године; да је дана 10.02.2005. године, између а.д. Р. л. С. и ЕФТ (Холдингс) АпС, са сједиштем у К., Д., закључен уговор о оснивању д.о.о. „ЕФТ ГРОУП-Р. л. С., по којем улог домаћег оснивача износи 477,80 КМ, те да ће се по испуњењу услова за почетак рада Друштва повећати основни капитал Друштва; да је оснивање наведеног предузећа уписано у судски регистар рјешењем суда од 18.03.2005. године; да је дана 03.10.2005. године (на темељу одлуке оснивача од 19.09.2005. године) регистровано повећање оснивачког улога, тако да оснивачки улог домаћег оснивача у стварима износи 8.670.000,00 КМ (према процјени вјештака грађевинске струке М.В.), те је регистрована и промјена фирме домаћег оснивача а.д. Р. л. С. у а.д. Р. н. С.; да је рјешењем регистарског суда од 18.01.2008. године извршен упис спајања преузимањем – припајање субјекта уписа под називом ЕФТ-Т. С. д.о.о. С. субјекту преузимаоцу који послује под називом Друштво са ограниченом одговорношћу за производњу, прераду, транспорт и трговину угљем „ЕФТ ГРОУП-Р. л. С., тако да припојени субјект уписа улази у састав субјекта уписа преузимаоца, те промјена у називу субјекта преузимаоца који наставља пословати под називом Друштво са ограниченом одговорношћу за производњу електричне енергије и производњу, прераду, транспорт и трговину угљем ЕФТ-Р. и Т. С. д.о.о. С.; да је дана 12.01.2007. године вјештак М.В. сачинила допуну елабората, којом је „процјењена садашња вриједност земљишта који су предмет улога А.д. р. н. С. у износу од 978.364,00 КМ; да тужитељ изведеним доказима није доказао да су све некретнине које су предмет тужбеног захтјева биле уписане на тужитеља, нити да је промјена корисника у катастарском оперативном запису за све парцеле извршена на основу рјешења Основног суда у Добоју број: 085-0-Рег-07-000 553 од 18.01.2008. године (имајући у виду дописе Републичке управе за ... који су читани у доказном поступку), док за дио парцела које су предмет тужбеног захтјева нису изведени докази о посједнику, нити о било каквој извршеној промјени стања посједа.

На темељу тих чињеница, првостепени суд је закључио да тужитељ није доказао коју радњу стечајног дужника побија, у смислу одредбе члана 85. Закона о стечајном поступку ("Службени гласник Републике Српске", бр. 26/10-пречишћени текст-даље: ЗСП), јер је промјена у катастру само за дио парцела које су предмет тужбеног захтјева извршена на темељу рјешења суда од 18.01.2008. године, а да правни предник тужитеља није располагао на штету повјерилаца тиме што је (као један од оснивача предузећа преузимаоца) дио имовине уложио као оснивачки улог у друго правно лице, с обзиром да је тиме та имовина постала имовина друштва у које је унесена, али је истовремено (по основу оснивачког улога) тужитељ стекао права која му даје Закон о привредним друштвима. У односу на одлуку од 19.09.2005. године, којом је правни предник тужитеља унио своју имовину као оснивачки улог у новоосновано друштво, закључио је да иста не може бити предмет побијања сагласно одредби члана 86. став 1. ЗСП, јер је до приједлога за отварање стечајног поступка (11.10.2011. године) прошло више од пет година. Из ових разлога, првостепени суд је закључио да није основан захтјев тужитеља за утврђење да је спорни упис без дејства према стечајној маси тужитеља и да се тужени обавезе да предметне некретнине врати у стечајну масу, па је у овом дијелу захтјев тужитеља одбио. Слиједом тога, закључио је да не постоји основ

– радња која може бити предмет побијања, у односу на захтјев за накнаду измакле користи, па је и овај дио захтјева одбио. Истовремено, нашао је да није надлежан за налагање Републичкој управи за ... Б., Подручна јединица Д. да изврши упис промјене посједника на предметним катастарским честицама, па се позивом на одредбе Закона о премјеру и катастру РС и одредбе Закона о општем управном поступку, огласио ненадлежним за поступање по тужби у овом дијелу, те је у том дијелу тужбу тужитеља одбацио.

Одлучујући о жалби тужитеља другостепени суд је у свему прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда, слиједом чега је изјављену жалбу одбио и првостепену пресуду потврдио.

Нижестепеним одлукама захтјев тужитеља је правилно одбијен.

У смислу одредбе члана 85. ЗСП побијати се може правна радња која умањује вриједност стечајне масе и, самим тим, доводи до оштећења појединих повјерилаца, док се поједини повјериоци погодују. Све радње које могу довести до оштећења појединих повјерилаца могу бити предмет побијања. Сврха побијања дужникових правних радњи је уклањање штетних посљедица тих радњи према повјериоцима и стварање услова за њихово намирање. Тужба се подноси против лица према којем је побијана радња предузета, а право побијања правних радњи припада стечајном управнику и стечајним повјериоцима.

Тужба у овој парници је поднесена по стечајном управнику, који је, како је већ речено овлаштен на подношење тужбе. Међутим, у овој парници тужитељ није доказао да је његов захтјев основан.

Захтјев из тужбе се идентификује по тужбеном приједлогу (петитум) и по чињеницама на којима се тај приједлог заснива. У чињеничним наводима предметне тужбе (уређена тужба, за примљена код суда 04.08.2014. године) тужитељ се позива на уговор о оснивању од 10.02.2005. године, те на измјене тог уговора, на процјену вјештака грађевинске струке, те на допуну елабората вјештака од 12.01.2007. године, уз тврдњу да је овом допуном (која је по тужитељу сачињена да би се туженом обезбиједила материјална корист) имовина која је предмет тужбеног захтјева, неправилно исказана у вриједности „0“ КМ, те да је на основу такве „грубе злоупотребе тужитељевих некретнина“ и рјешења регистарског суда од 18.01.2008. године дошло до промјене корисника у катастарском оперативном на парцелама које су предмет тужбеног захтјева. Стављеним захтјевом, пак, тужитељ промјену коју жели исходити према стечајној маси искључиво веже за рјешење регистарског суда од 18.01.2008. године.

Правилно нижестепени судови закључују да рјешење регистарског суда од 18.01.2008. године (на темељу којег није извршена промјена стања посједа на свим парцелама које су предмет тужбеног захтјева), по својој природи не представља радњу стечајног дужника, јер се ради о радњи коју је предузео регистарски суд у оквиру своје надлежности.

Ако би се пошло од чињеничних навода тужбе да је у питању радња стечајног дужника од 10.02.2005. године, односно закључење уговора о оснивању д.о.о. „ЕФТ ГРОУП-Р.л.С.“, који уговор је закључен између правног предника тужитеља и ЕФТ (Холдинге) АпС, са сједиштем у К., Д., чак и да се прихвате наводи тужитеља (а за што нема законског упоришта, јер суоснивач уношењем имовине као оснивачког улога у новооснованом предузећу стиче одређена права) да наведени уговор има карактер правне радње коју је стечајни дужник предузео без накнаде (члан 86. став 1. ЗСП), до подношења приједлога за отварање стечајног поступка над тужитељем (11.10.2011. године) је прошао рок од пет година у којем се према наведеној законској одредби може побијати таква радња. На исти начин се има посматрати и одлука о повећању оснивачког улога од 19.09.2005. године.

Тужитељ, додуше, у тужби наводи (али то не доказује изведеним доказима) да је рјешењем регистарског суда од 14.11.2006. године уписан престанак својства члана оснивача а.д. Р.н. С., са преносом оснивачког улога на другог оснивача, па би евентуално одлука тужитеља која је претходила доношењу овог рјешења (тужитељ се на исту не позива, нити исту чита у доказном поступку, нити тражи побијање исте), под условом да је у року из члана 86. став 1. ЗСП, могла представљати радњу стечајног дужника, која би могла бити предмет побијања.

Међутим, код таквих навода тужбе, да је тужитељу у 2006. години престало својство суоснивача предузећа д.о.о. „ЕФТ ГРОУП-Р.л.С.“, нејасно је остало из којег разлога се тужитељ позива на допуну елбората сачињену од стране вјештака М.В. дана 12.01.2007. године, коју при томе погрешно интерпретира, с обзиром да је истом исказана вриједност ранијег земљишта које је било предмет раније процјене у износу од 978.364,00 КМ, док је само земљиште које је у ранијој процјени изостављено (некретнине из Пл-535 и Пл-26), због захваћености поступком откопавања отквивке исказано у вриједности од „0“ КМ. Из истих разлога (јер према наводима саме тужбе тужитељ је изгубио својство суоснивача предузећа преузимаоца) није појашњено ни позивање тужитеља на рјешење регистарског суда од 18.01.2008. године, којим је уписано преузимање предузећа „ЕФТ-Т.С.“ д.о.о. С. субјекту преузимаоцу који послује под називом Друштво са ограниченом одговорношћу за производњу, прераду, транспорт и трговину угљем „ЕФТ ГРОУП-Р.л.С., тако да припојени субјект уписа улази у састав субјекта уписа преузимаоца, те промјена у називу субјекта преузимаоца који наставља пословати под називом Друштво са ограниченом одговорношћу за производњу електричне енергије и производњу, прераду, транспорт и трговину угљем „ЕФТ-Рудник и Т.С.“ д.о.о. С..

Према томе, тужитељ ни након што је извео доказе пред првостепеним судом није доказао постојање радње стечајног дужника која је у смислу одредаба члана 85. и 86. ЗСП подобна за побијање, а тиме ни основаност захтјева за побијање правних радњи стечајног дужника. Због тога, те како је остало неутврђено да ли су све предметне парцеле и биле уписане на правног предника тужитеља, произлази да није било мјеста усвајању тужбеног захтјева за утврђење да упис промјене корисника не производи дејство према стечајној маси и за враћање парцела у стечајну масу, па се не могу прихватити наводи

ревидента да је пружио довољно доказа којима је доказана основаност захтјева, при чему се посебно позива на допуну елабората од 12.01.2007. године. Из датих разлога, супротно ревизионим наводима, није било мјеста ни дјелимичном усвајању тужбеног захтјева, у односу на парцеле за које је на темељу рјешења од 18.01.2008. године извршена промјена корисника.

Не могу се прихватити ни ревизиони наводи (с обзиром на петит тужбеног захтјева) да тужитељ не побија рјешење регистарског суда, већ преношење предметних некретнина без накнаде (јер је остало нејасно којом радњом је то преношење извршено).

Како, дакле, тужитељ није доказао да у конкретном случају постоје законски услови за побијање правне радње стечајног дужника, то тиме нема ни основа да се туженом наложи да намири све имовинске користи стечене побијаном радњом у износу од 44.111.384,00 КМ. Из тог разлога, су ирелевантни ревизиони наводи да је првостепени суд неправилно одбио приједлог тужитеља за допуном налаза економске струке и вјештачење по вјештаку геометру и да се потреба за извођењем ових доказа појавила с обзиром да се вјештак економске струке није могао изјаснити о изгубљеној добити. При томе се да примјетити да се вјештак није могао изјаснити да ли је и колику корист са предметног земљишта имао тужени, јер тужитељ није понудио податке са којих парцела је вршен ископ руде у спорном периоду.

Правилност нижестепених одлука, у дијелу којим се првостепени суд огласио ненадлежним за поступање по тужби тужитеља, тужитељ ревизионим наводима побија тако што истиче да првостепени суд није означио о којој ненадлежности се ради, иако из датих разлога произлази да је нашао да се ради о апсолутној ненадлежности суда у смислу одредбе члана 16. став 1. и 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - даље: ЗПП).

Сагласно датим разлозима, изјављену ревизију је ваљало одбити, примјеном одредбе члана 248. ЗПП.

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић